

بررسی تحلیلی تجارت جهانی مبلمان و
ارزیابی جایگاه ایران

ابوالفضل ریاحی

عضو هیئت علمی دانشگاه و عامل توسعه خوشه مبلمان تهران
شرکت شهرکهای صنعتی استان تهران

آدرس پست الکترونیکی riahiab@gmail.com و یا tf.cluster@gmail.com

۱- چکیده:

مراودات تجاری در صنعت مبلمان در سالهای اخیر رشد چشمگیری داشته است و توسعه آن در مقایسه با تجارت کلی در جهان با رشد بالاتری همراه بوده است. در این صنعت نیز کشورهای توسعه یافته بیشترین حجم تولید و تجارت را دارا می باشند. با توجه به اینکه این صنعت دارای تکنولوژی پیچیده و گران قیمتی نیست، در سالهای اخیر کشورهای در حال توسعه نیز از فرصتی که این بازار برای آنها ایجاد نموده، توانسته اند بخوبی استفاده کرده و با محصولات این صنعت وارد تجارت جهانی شوند.

کشور ایران در قیاس با بسیاری از کشورهای تازه وارد در این صنعت، دارای سابقه و قدمت طولانی در عرصه تجاری این محصول می باشد و در سالهای گذشته فرصتهای مناسب صادراتی در کشورهای مختلف داشته است. به سبب تغییر الگوی مصرف در کشور و افزایش تقاضای مبلمان در سطح کشور و بخصوص شهر تهران، کارگاهها و بازارهای متعددی در سطح کشور و بخصوص شهر تهران ایجاد شده اند تا پاسخگوی این تقاضای روبه رشد باشند، ولی بسیاری از این بازارها در سالهای اخیر به فروشگاه محصولات خارجی تبدیل شده اند. این مقاله درصدد است تا با رویکرد تحلیلی وضعیت این صنعت را در سطح بین المللی، منطقه ای و ملی مورد بررسی و تحلیل قرار دهد و زمینه هایی که سبب شد تا توسعه صنعت مبلمان در شهر تهران، در قالب خوشه های صنعتی مورد توجه مسئولین صنعتی قرار گرفته است را به نمایش گذارد.

مقاله حاضر به بررسی و تحلیل سناریوی بین المللی، منطقه ای و محلی صنعت مبلمان در چارچوب مطالعات شناختی مدل خوشه ای این صنعت می پردازد و وضعیت عرضه و تقاضای در سطح دنیا، آسیا و منطقه خاورمیانه و نیز داخل کشور مشخص می سازد.

کلید واژه: تجارت مبلمان، صادرات مبلمان، واردات مبلمان، مصرف مبلمان

۲- مقدمه

در نگاه پایین به بالای ساختار صنعتی کشور، اصناف تولیدی بعنوان گسترده ترین لایه های تولیدی در اقصی نقاط کشور گسترده می باشند و انواع مختلفی از مصنوعات و لوازم مصرفی و سرمایه ای را به بازار عرضه می نمایند. از میان صنوف تولیدی کشور، تولید کنندگان و عرضه کنندگان مبلمان و لوازم چوبی قرار دارند که عمدتاً در مناطق شهری مستقر می باشند. صنف مبلمان و لوازم چوبی نیز همانند اصناف تولیدی کشور با وجود گستردگی از ضعف ساختاری، مدیریتی و تکنولوژیکی بالایی رنج می برند و علیرغم چالاکی و تحرک فاقد چشم انداز مناسب برای توسعه آتی و بقای پایدار در عرصه اقتصادی می باشند.

پس از انقلاب اسلامی نیز صنوف تولیدی کمتر مورد توجه قرار گرفته و برنامه مشخصی برای رشد و توسعه کیفی آن وجود نداشته است ولی در شرایط کنونی با توجه به ضرورتهای اجتماعی نظیر افزایش سطح اشتغال و توجه به صنایع کوچک و زود بازده بستر مناسبی جهت توسعه این بخش از صنعت کشور مهیا می باشد.

تولیدکنندگان مبلمان در تهران عمدتاً در محدوده صنایع کوچک و متوسط قرار میگیرند. صنایع کوچک به سبب فقدان ساختار برنامه ریزی شده و مقدار تولید، فاقد رویکردهای مناسب برای توسعه مهارت فنی و آموزشی، آگاهی از بازار داخلی و خارجی، ابداع تکنولوژی نوین و نوآوری و می باشند و این امر سبب می گردد تا حضور مستمر و پایای آنها در عرصه های اقتصادی مورد سوال قرار گیرد و در بسیاری از موارد به سبب کمبود اطلاعات از محیط خویش ایزوله شده و نتوانند ارتباط منطقی با فضای کسب و کار برقرار ساخته و فرصتها و تهدیدات محیطی را بخوبی رصد نمایند. در اغلب موارد با رقابتهای ناسالم، خود و دیگران را از گردونه تولید و بازار حذف می نمایند. فی المثل در صنعت مبلمان شهر تهران، پس از فروپاشی نظام سوسیالیستی شوروی و وجود تقاضای مناسب در کشورهای حاشیه دریای خزر، فرصت مناسبی برای دست اندرکاران این صنعت ایجاد شده بود و اغلب مشتریان با کیفیتهای پر پول وارد کشور شده و متقاضی خرید انواع مبلمان و لوازم چوبی کشور بودند ولی به سبب فقدان ساختار فکری و فرهنگی مناسب در تولید کنندگان و عرضه کنندگان و تمرکز به نتایج زودگذر و لحظه ای و بی توجهی به فضای کسب و کار جهانی، سبب گردید که این مشتریان با مشاهده آشفتگی ها و کالای فاقد کیفیت، از این بازار روی گردان شده و به سمت بازارهای ترکیه، چین و روی آورند.

توسعه اصناف در قالب خوشه های صنعتی، در پیوند دادن اصناف با صنایع بزرگ و متوسطی که در یک حوزه مشخصی فعالیت می نمایند همراه با نظم بخشی و ساماندهی آنها دینامیک موثری را در رشد و پویایی آنها ایجاد می نماید. ایجاد خوشه صنعتی راهی جهت برقراری پیوند مناسب بین اجزای درگیر در این صنعت می باشد تا با ایجاد زنجیره مناسب تولید، در جهت هم افزایی توان فنی و تجاری آنان اقدام شود و در مسیر توسعه یافتگی و رشد اقتصادی و توانمند سازی، به آنان کمک نمود. زیرا رسیدن به توسعه باثبات، جزء با افزایش توانمندی دست اندرکاران و ذینفعان این صنعت و تکمیل زنجیره ارزش و ساختار دهی به عوامل و عناصر موثر در این تجارت، میسر نخواهد بود.

تجارب کشورهای توسعه یافته حاکی است که برقراری ارتباط بیشتر و نزدیکتر بین عوامل درگیر در یک خوشه و تکمیل زنجیره ارزش می تواند در ایجاد تشکیلات درون زا و شبکه های موثر در حوزه فعالیت های مهندسی، بازاریابی، تکنولوژی و آموزشی و امثالهم موثر بوده و زمینه رشد پایدار این صنایع را فراهم می سازد.

صنعت مبلمان در دنیا یک صنعت باز و رو به رشدی است و تجارت این گروه از کالا طی ده سال (۲۰۰۷-۱۹۹۷) رشد ۱۲۰ درصدی را تجربه کرده است و از ۴۵ میلیارد دلار به ۱۰۰ میلیارد دلار افزایش یافته است. این در حالی است که سهم ایران از این تجارت تنها ۰/۱ درصد و در بخش صادرات تنها ۰/۰۱ درصد می باشد و نشان دهنده سهم ناچیز کشور در این بخش از تجارت جهانی است و نیازمند توجه بیشتر به این صنعت در کشور می باشد.

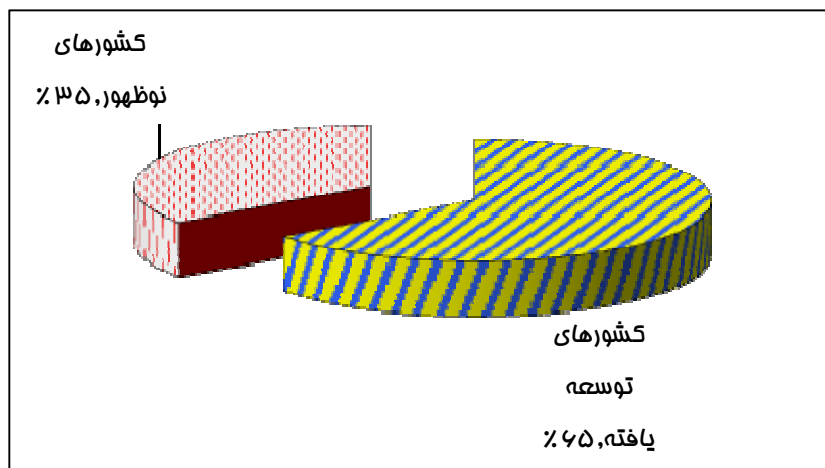
شرکت شهرکهای صنعتی استان تهران با همکاری دفتر خوشه های صنعتی سازمان صنایع کوچک بعنوان ارکان سیاست گذار در صنایع کوچک، توسعه صنعت مبلمان در شهر تهران و ارتقا زنجیره ارزش (Value chain) آن را در قالب، توسعه "خوشه مبلمان تهران" در برنامه های توسعه صنعتی خود قرار داده است، تا با همکاری و هماهنگی دست اندرکاران و ذینفعان خوشه، بتوان به اهداف زیر دست یافت:

- شناخت دقیق زنجیره ارزش و سهم هر یک از عوامل در این زنجیره
- شناخت دقیق چالشها و مشکلات موجود در صنعت و ریشه های آن

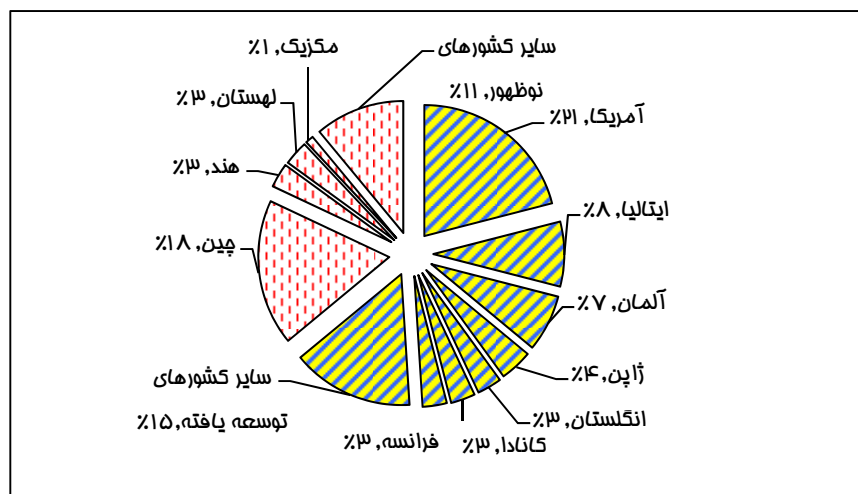
- تقویت سرمایه اجتماعی به منظور فائق آمدن بر مشکلات و استفاده مناسب از فرصتها
- رسیدن به چشم انداز مناسب در راستای برنامه های توسعه صنعتی کشور
- تدوین استراتژیهای مناسب برای رفع مشکلات و توسعه صنعت مبلمان
- برنامه ریزی توسعه صنعت بر اساس مدل‌های تجربه شده بین المللی از جمله UNIDO
- طرح برنامه های عملیاتی به منظور محقق نمودن اهداف و استراتژیهای توسعه
- ایجاد نهادها و شبکه های مناسب در درون خوزه بر مبنای منافع ذینفعان خوزه
- توسعه نهادهای حمایتی و پشتیبانی (BDS) درون زا در جهت تکمیل زنجیره ارزش
- توانمند سازی دست اندرکاران خوزه به منظور حضور موثر و پایدار در بازارهای داخلی و بین المللی

۳- تجارت بین المللی مبلمان

در تحلیل وضعیت مبلمان در سطح کلان، بررسی وضعیت کالاهای تولیدی آن در کل جهان و مقایسه آن در سطح ملی، می تواند برای پیدا کردن جایگاه کنونی کشور در جهان و شناسایی نقاط قوت و ضعف آن در سطح ملی و بین المللی بسیار مفید می باشد و در تصمیم گیری ها و جهت گیری های آتی مورد استفاده قرار خواهد گرفت. در این بخش وضعیت بازار جهانی، آسیایی و منطقه ای صنعت مبلمان بصورت کوتاه مرور خواهد شد.

نمودار شماره ۱- سهم هریک از کشورهای توسعه یافته و نوظهور در تولید مبلمان دنیا

نمودار شماره ۲- سهم کشورهای مختلف در تولید مبلمان

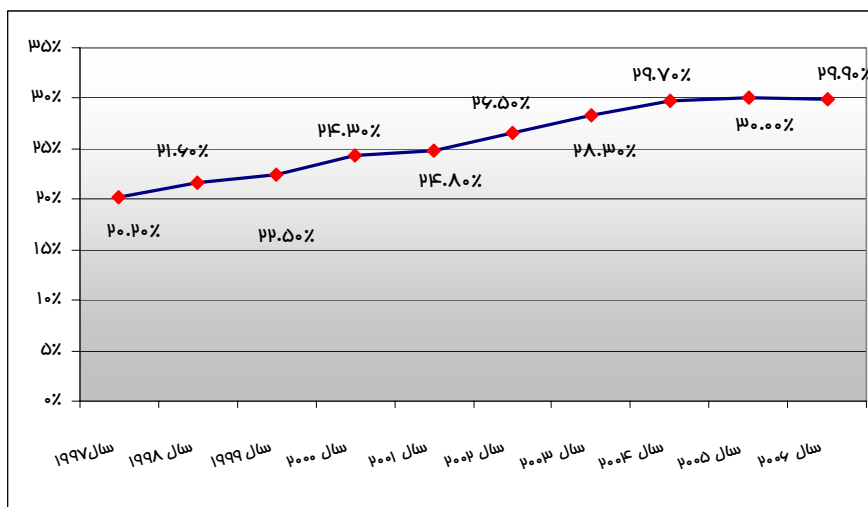
صنعت مبلمان بعنوان صنعتی اشتغالزا، مولد و قدیمی در اکثر کشورهای جهان از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. میزان کل تولید مبلمان ۶۰ کشور اصلی تولید کننده مبلمان در سال ۲۰۰۷ قریب به ۳۰۷ میلیارد دلار بوده است که از این میزان ۶۵ درصد سهم کشورهای توسعه یافته و ۳۵ درصد سهم کشورهای در حال توسعه است (نمودار شماره ۱).

طبق نمودار شماره ۲، هفت کشور اصلی در زمینه صنعت تولید مبلمان عبارتند از: ایالات متحده، ایتالیا، ژاپن، چین، کانادا، انگلستان و فرانسه. این هفت کشور در مجموع در حدود ۴۹ درصد (از لحاظ ارزش) از بازار مبلمان جهان را به خود اختصاص داده‌اند.

کشورهای اتحادیه اروپا به همراه نروژ و سوئیس و کشورهای ناحیه آمریکای شمالی با در اختیار داشتن ۱۹ درصد از جمعیت جهان، در حدود ۷۲ درصد از مصرف مبلمان به خود اختصاص داده‌اند. این در حالی است که کشورهای منطقه آسیا و پاسیفیک با دارا بودن ۶۶ درصد از جمعیت جهان، تنها ۲۳ درصد از مصرف کل مبلمان جهان را در اختیار خود دارند و تنها ۵ درصد سهم سایر کشورها از جمله کشورهای آفریقایی است.

سرانه ظاهری مصرف مبلمان از میزان ۱۴ دلار در کشورهای در حال توسعه تا ۲۲۳ دلار به ازای هر نفر در سال در کشورهای توسعه یافته متغیر است بطوریکه متوسط این مقدار در سرتاسر جهان در حدود ۵۷ دلار است. مهمترین تغییر ساختاری در صنعت مبلمان دنیا در دهه اخیر افزایش میزان تجارت بین المللی آن می باشد که حکایت از باز بودن بازار این صنعت در دنیا دارد که می توان آن را از روی نسبت بین واردات و کل مصرف مشاهده نمود. یکی از نتایج باز شدن سریع بازار مبلمان در بازارهای اصلی دنیا در ۱۰ سال اخیر رشد بیشتر تجارت جهانی مبلمان نسبت به رشد کل تولید مبلمان و همچنین نسبت به رشد کل تجارت جهانی می باشد. باز بودن این صنعت و افزایش تجارت بین المللی مبلمان، این حقیقت را نشان میدهد که تمایل بازار و مشتریان به استفاده از مبلمان های وارداتی به سرعت در حال رشد و پیشرفت بوده و فرصت مناسبی را در اختیار دست اندر کاران این صنعت قرار میدهد.

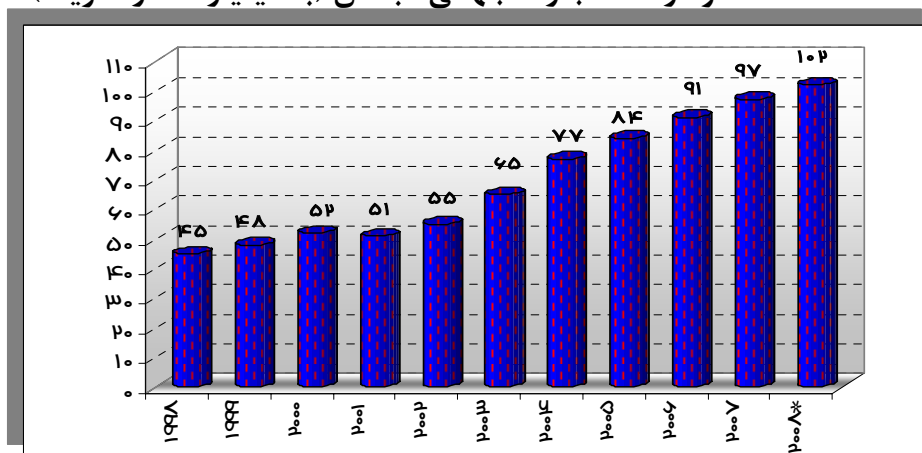
نمودار شماره ۳- میزان بازبودن بازار جهانی مبلمان (نسبت واردات به مصرف)

۴- وضعیت تجارت جهانی مبلمان

رشد ۱۱۶ درصدی ارزش مبادلات تجاری مبلمان در جهان در ۱۰ ساله گذشته (طی سالهای ۱۹۹۸ تا ۲۰۰۷) حکایت از افزایش استقبال از این محصولات در سطح جهانی دارد و میزان تجارت از ۴۵ میلیارد دلار در سال ۱۹۹۸ به ۹۷ میلیارد دلار در سال ۲۰۰۷ رسید که سالیانه بیش از ده درصد رشد را نشان میدهد، که این امر صنعت مبلمان را به بزرگترین شاخه از صنایع سبک در دنیا تبدیل نموده است.

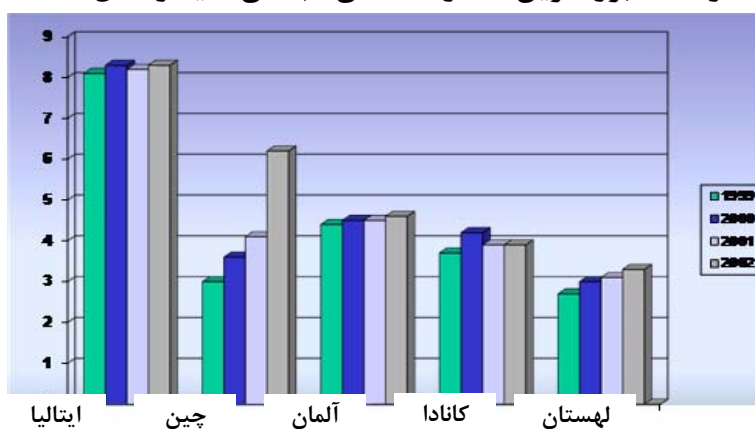
نمودار ۴- تجارت جهانی مبلمان (به میلیارد دلار آمریکا)

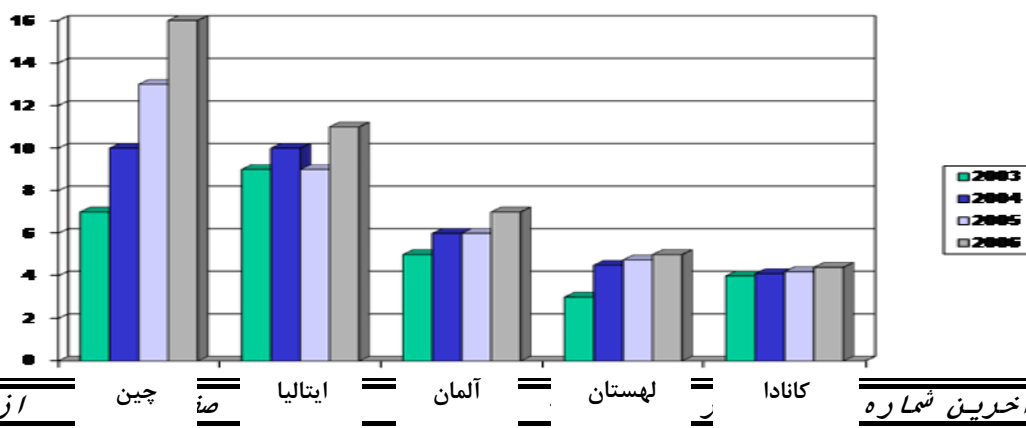
نمودار شماره ۴- مهمترین صادرکنندگان صنعت مبلمان در دنیا

آمارها نشان می‌دهند که میزان کل صادرات مبلمان در سال ۲۰۰۵ در حدود ۴۸ میلیارد دلار بوده است. از مهم‌ترین کشورهای صادرکننده مبلمان در سال ۲۰۰۵ می‌توان به چین، ایتالیا، آلمان و کانادا اشاره کرد. در حالیکه طبق نمودار زیر تا سال ۲۰۰۲ ایتالیا بزرگترین صادرکننده مبلمان به دنیا محسوب می‌شده است ولی در سالهای اخیر چین گوی سبقت را از ایتالیا ربوده و به صدر این جدول رسید.

نمودار شماره ۵- بزرگترین صادرکنندگان مبلمان دنیا از سال ۱۹۹۹ تا ۲۰۰۲

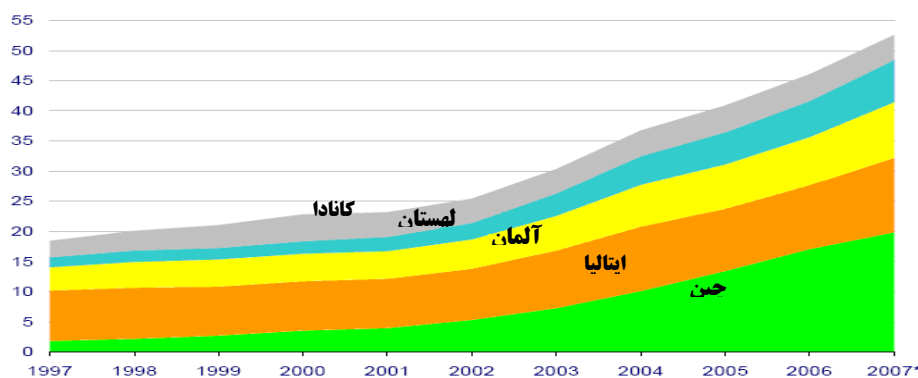

نمودار شماره ۶- بزرگترین صادرکنندگان مبلمان دنیا از سال ۲۰۰۳ تا ۲۰۰۶

شایان ذکر است که میزان صادرات مبلمان کشور چین از ۱/۳ میلیارد دلار در سال ۱۹۹۶ به ۷/۸ میلیارد دلار در سال ۲۰۰۵ رسیده است. طی ده سال به ۶ برابر افزایش یافت. ایتالیا نیز پس از کشور چین، در جایگاه دوم جای گرفته است. کشور لهستان نیز با رشدی قابل توجه از مقام هشتم به رتبه چهارم نایل آمده است. در طی دهه اخیر، بازارهای جهانی از استقبال روزافزونی برای پذیرش انواع مبلمان برخوردار بوده‌اند.

نمودار شماره ۷- کشورهای اصلی صادرکننده مبلمان از سال ۱۹۹۷ تا ۲۰۰۷ (ارقام ستون درصد رشد می باشد)

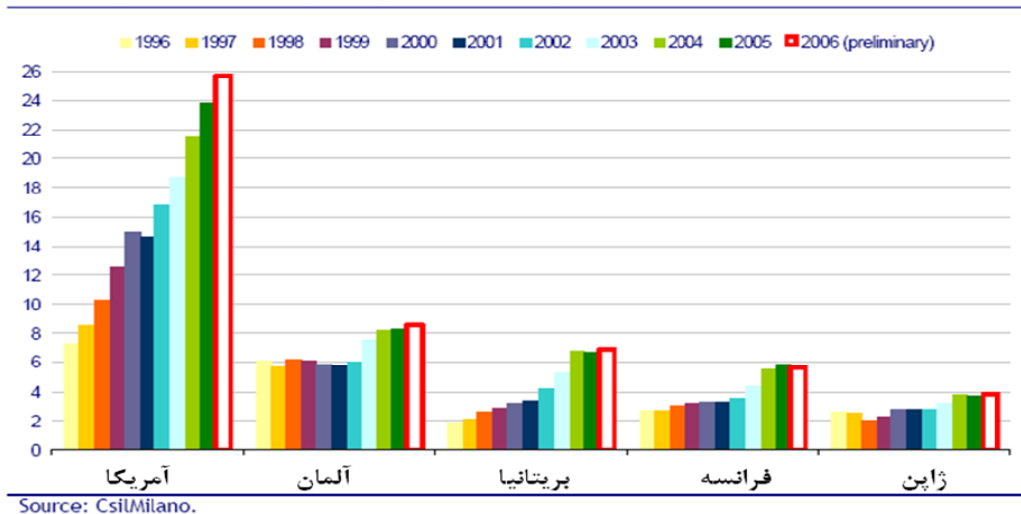

Sources: UN, Eurostat, CSIL

اگرچه در سال‌های اخیر میزان تولید کشورهای توسعه یافته ۲۳٪ به نفع کشورهای در حال توسعه کاهش داشته است، به عنوان مثال کشور چین از سال ۱۹۹۷ تا ۲۰۰۶ سهم خود را از ۴٪ به ۱۹٪ افزایش داده است. با این حال، همچنان ۵۲٪ صادرات مبلمان توسط کشورهای توسعه یافته صورت می‌گیرد، کشورهای ویتنام، مالزی و لهستان از دیگر کشورهای در حال توسعه هستند که در سال‌های اخیر از رشد صادراتی قابل توجهی برخوردارند.

۵-بزرگترین واردکنندگان مبلمان دنیا

براساس آمار سال ۲۰۰۶، عمده‌ترین واردکنندگان مبلمان جهان طی سالهای ۱۹۹۶ تا ۲۰۰۵ کشورهای ایالات

متحده، آلمان، انگلستان، فرانسه و ژاپن می باشند (طبق نمودار زیر). از طرفی محاسبات انجام شده، میزان ارزش واردات مبلمان را در سال اخیر در حدود ۴۸ میلیارد دلار نشان می دهد.

نمودار شماره ۸- بزرگترین واردکنندگان مبلمان در دنیا

در تحقیقی که توسط مرکز مطالعات صنعتی ایتالیا (CSIL) انجام داده است، پیش بینی رشد بازار مبلمان در کشورهای مختلف آورده شده است. در این پیش بینی، بیشترین رشد برای کشورهای چین و هند برآورد شده است و برای سایر کشورها می توان رشدی بین ۱ تا ۴ درصد را انتظار داشت. ایران در این لیست آورده نشده است.

۶- صنعت مبلمان در آسیا

آسیای یکی از قطب های مهم تولید مبلمان می باشد و در طی سالهای گذشته از رشد قابل توجهی برخوردار بوده است. در این منطقه کشورهای چین، ژاپن، مالزی، اندونزی، تایلند، تایوان و ترکیه از مراکز فعال در تجارت مبلمان در آسیا می باشند. بطوریکه ژاپن یکی از بزرگترین کشورهای وارد کننده مبلمان در آسیا است و کشورهای چین، اندونزی، مالزی از جمله بزرگترین صادر کنندگان این محصول در قاره کهن محسوب می شوند و شرکتهای مختلفی با توانمندی های متفاوت در این کشورها در زمینه تولید و عرضه مبلمان فعالیت می نمایند. از طرفی کشورهای سنگاپور و تایوان نیز بر مبنای اصل صدور سرمایه تسهیلاتی را برای تولید مبلمان در کشور چین و سایر کشورهای آسیایی فراهم نمودند و در تبادل تجاری این محصول سهم بالایی را به خود اختصاص داده اند. کشور ویتنام نیز اخیراً به جرگه صادرکنندگان مبلمان ارزان قیمت به ایالات متحده امریکا پیوسته است. جدول زیر وضعیت واردات و صادرات این کشورها بر اساس آمار مستخرجه از UNCTAD طی دوره ۲۰۰۱-۲۰۰۵ را نشان میدهد.

جدول شماره ۱- واردات و صادرات کشورهای آسیایی طی سالهای ۲۰۰۱-۲۰۰۵ (هزار دلار)

کشور	سال	۲۰۰۱	۲۰۰۲	۲۰۰۳	۲۰۰۴	۲۰۰۵
چین	صادرات	۲۴۲۱۳۸۲	۳۳۴۳۰۹۲	۴۴۶۷۰۵۹	۵۹۸۶۷۸۰	۷۸۶۱۰۰۹
	واردات	۶۶۳۴۵	۷۳۵۱۶	۱۰۵۰۰۷	۱۱۴۲۱۴	۱۳۴۸۰۲
ژاپن	صادرات	۵۸۲۰۷	۵۱۸۵۹	۴۷۰۶۶	۵۷۰۹۸	۶۰۷۰۳
	واردات	۱۸۶۵۲۷۳	۱۸۱۵۵۸۷	۱۹۵۴۱۱۲	۲۱۱۸۲۱۵	۲۲۸۸۷۷۷
مالزی	صادرات	۱۰۳۷۲۳۲	۱۱۱۱۷۷۵	۱۱۷۵۸۳۹	۱۳۷۸۳۳۵	۱۴۲۳۳۸۲
	واردات	۴۷۳۰۸	۹۸۳۱۵	۱۰۶۳۸۰	۱۸۰۵۱۹	۱۷۷۲۵۵
اندونزی	صادرات	۸۸۰۱۴۷	۹۶۰۷۸۳	۹۷۰۸۶۷	۱۰۵۷۵۹۳	۱۲۴۷۱۱۷
	واردات	۴۳۳۷	۶۲۱۴	۱۰۳۳۶	۱۷۵۰۴	۳۳۶۲۵
تایوان	صادرات	۹۳۸۹۳۸	۸۵۳۰۹۰	۸۲۶۵۶۳	۸۴۴۳۳۵	۸۳۰۳۵۹
	واردات	۱۲۴۹۹۰	۱۱۴۸۴۹	۱۱۴۴۳۹	۱۵۲۱۰۰	۱۶۵۳۹۰
تایلند	صادرات	۵۱۷۲۰۳	۵۷۷۲۱۰	۶۰۲۱۸۹	۶۸۵۰۴۰	۷۲۰۶۷۴
	واردات	۲۰۰۳۴	۲۰۷۸۹	۲۲۷۱۲	۳۸۲۱۵	۴۳۱۳۹
کره جنوبی	صادرات	۱۱۰۱۵۷	۱۰۸۰۶۹	۱۰۵۴۵۲	۱۱۰۳۷۳	۱۲۲۵۶۶
	واردات	۱۰۱۹۸۶	۱۷۶۱۴۴	۲۲۷۸۳۱	۲۴۷۷۶۶	۳۳۵۱۳۰
سنگاپور	صادرات	۶۱۰۳۸	۵۶۲۰۳	۷۱۰۷۳	۸۱۳۱۲	۱۲۵۱۰۲
	واردات	۲۷۷۳۳۰	۲۴۸۱۸۱	۲۸۹۰۹۶	۲۷۱۷۵۶	۳۰۷۱۷۵
فیلیپین	صادرات	۲۳۹۹۶۱	۲۴۱۶۷۰	۲۰۷۹۳۹	۰	۲۲۰۲۶۷
	واردات	۳۳۴۶۵	۳۰۷۵۴	۳۵۷۸۷	۰	۳۹۳۴۹
ترکیه	صادرات	۶۶۳۰۸	۱۰۸۱۳۸	۱۷۸۰۱۵	۲۵۹۵۱۲	۳۳۷۸۸۲
	واردات	۶۲۱۳۰	۵۴۲۱۱	۵۷۲۲۲	۱۰۰۱۸۰	۱۳۹۷۷۴

۷- بازار مبلمان در کشورهای منطقه

به منظور بررسی کشورها و مناطقی که فرصتهای قابل دستیابی برای حضور محصولات خوشه مبلمان تهران در آن وجود دارد، به بررسی کشورهای منطقه که آمار تجارت مبلمان آن در دسترس بوده است، پرداخته شده است. این

کشورها شامل ترکیه، سوریه، عربستان سعودی، کویت، قطر، بحرین، یمن، عمان، پاکستان، روسیه، چین، ارمنستان و آذربایجان می باشند که آمار تجارت مبلمان این کشورها طی سالهای ۲۰۰۱-۲۰۰۵ از طریق UNCTAD جمع آوری شده است. قطعاً کشورهای عراق، افغانستان و دیگر کشورهای منطقه نیز می توانند در این بررسی مورد توجه قرار گیرند که در این فرصت دسترسی به آمار آنها میسر نگردید. در بین کشورهای منتخب منطقه، وضعیت این کشورها از جهت صادرات و واردات مبلمان مورد بررسی قرار گرفته تا تصویر دقیقتری از تجارت مبلمان در منطقه و فرصتهای پیش روی دست یافت.

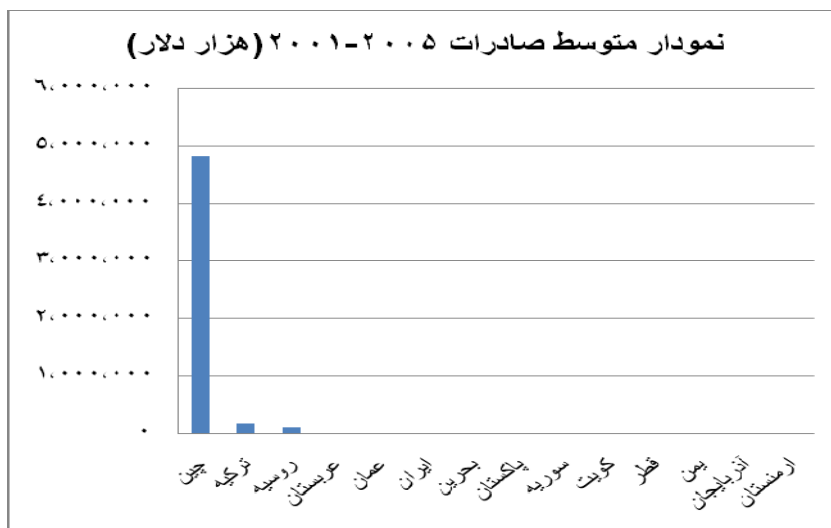
الف) صادرات

وضعیت صادرات ۱۳ کشور منتخب به همراه ایران طی دوره ۲۰۰۱-۲۰۰۵ در جدول زیر آورده شده است. همانگونه که از جدول و نیز نمودار مربوط استنباط می گردد کشور چین با متوسط ۴/۸ میلیارد دلار صادرات در رتبه اول قرار دارد و پس از آن نیز کشور ترکیه با قریب به ۱۹۰ میلیون دلار در رتبه دوم و روسیه با ۱۳۰ میلیون دلار در رتبه سوم قرار دارند و ایران نیز با قریب به ده میلیون دلار پس از عمان در رتبه ششم قرار دارد.

جدول شماره ۲- ارزش صادرات طی سالهای ۲۰۰۱-۲۰۰۵ (هزار دلار)

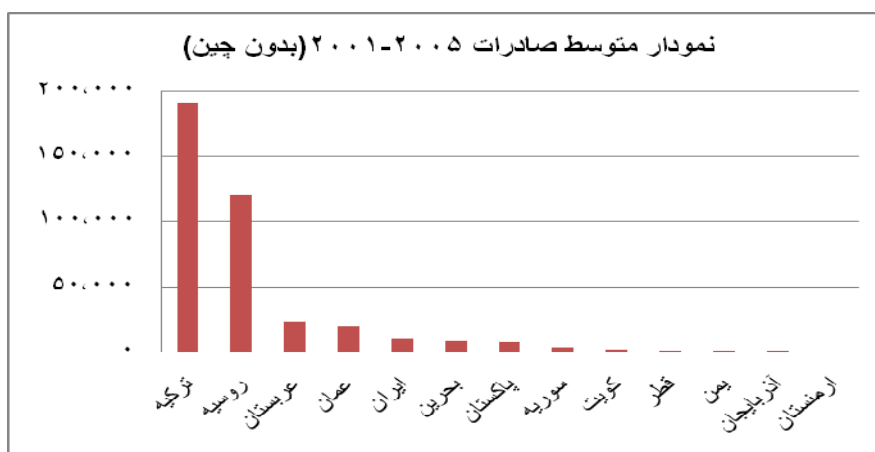
کشور	سال						متوسط
	۲۰۰۱	۲۰۰۲	۲۰۰۳	۲۰۰۴	۲۰۰۵	مجموع	
ترکیه	۶۶۳۰۸	۱۰۸۱۳۸	۱۷۸۰۱۵	۲۵۹۵۱۲	۳۳۷۸۸۲	۹۴۹۸۵۵	۱۸۹۹۷۱
پاکستان	.	.	۱۰۳۰۰	۱۰۹۹۳	۱۳۴۸۷	۳۴۷۸۰	۶۹۵۶
عربستان سعودی	۱۶۹۲۸	۲۴۲۴۷	۲۱۸۵۴	۲۶۰۵۲	۲۵۰۹۹	۱۱۴۱۸۰	۲۲۸۳۶
قطر	۴۹	۱۴۰۹	۱۶۷۱	۱۲۰۷	۲۰۷۳	۶۴۰۹	۱۲۸۱۸
ارمنستان	۴	۳۷	۳۵۶	۶۰	۹۷	۵۵۴	۱۱۰۸
عمان	۱۴۶۶۶	۱۷۷۷۳	۲۴۰۱۵	۱۷۸۰۴	۲۰۸۹۸	۹۵۱۵۶	۱۹۰۳۱۲
کویت	۷۷۰۸	.	.	.	.	۷۷۰۸	۱۵۴۱۶
بحرین	.	۱۱۳۹۵	۷۴۷۹	۱۰۳۳۵	۱۱۳۷۸	۴۰۵۸۷	۸۱۱۷۴
یمن	.	.	.	۴۱۷۶	۹۶۹	۵۱۴۵	۱۰۲۹
چین	۲۴۲۱۳۸۲	۳۳۴۳۰۹۲	۴۴۶۷۰۵۹	۵۹۸۶۷۸۰	۷۸۶۱۰۰۹	۲۴۰۰۰۰۰	۴۸۱۵۸۶۴
آذربایجان	۵۶	۱۳۰	۳۵۹	۱۶۶۵	۲۵۲۵	۴۷۳۵	۹۴۷
روسیه	۷۴۷۱۸	۷۴۸۹۵	۱۰۸۸۶۶	۱۵۶۷۰۳	۱۸۲۹۴۴	۵۹۸۱۲۶	۱۱۹۶۲۵
سوریه	۲۸۰	۱۸۳۴	۶۷۹۰	۸۱۲۶	.	۱۷۰۳۰	۳۴۰۶
ایران	۱۱۹۵۱	۱۰۶۰۹	۹۱۵۰	۸۳۵۳	۹۵۳۴	۴۹۵۹۷	۹۹۱۹۴

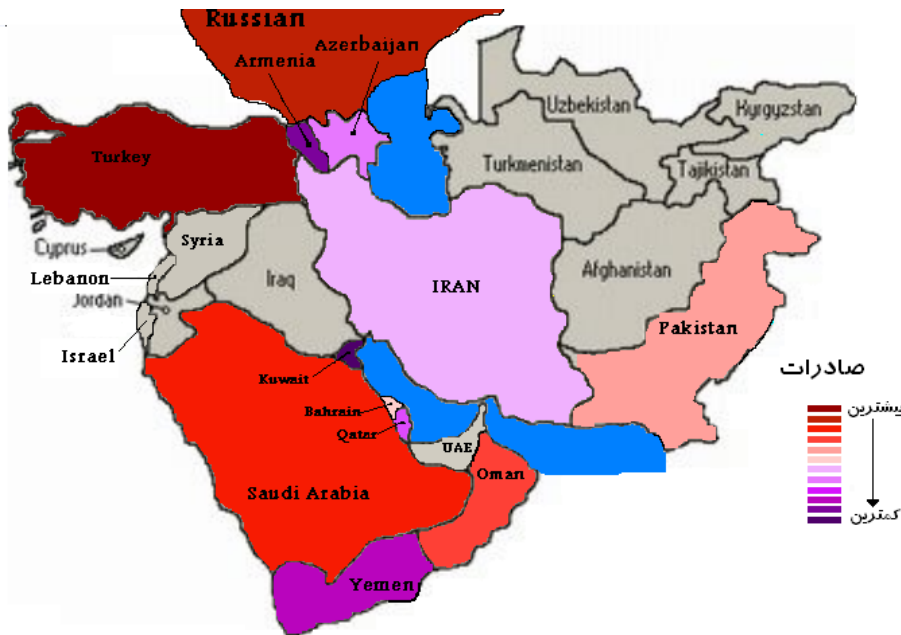
همانگونه که از ارقام فوق پیداست ایران در طی سالهای ۲۰۰۵-۲۰۰۱ در رتبه ششم صادرکننده مبلمان در کشورهای منطقه قرار داشت ولی در سالهای اخیر با کاهش حجم صادرات در رتبه های پایین تری نسبت به کشورهای پاکستان و سوریه قرار دارد. در بین این کشورها، چین، ترکیه، روسیه و عربستان سعودی، همواره از ایران در زمینه صادرات مبلمان در رده های بالاتری قرار داشتند.

جدول شماره ۳- متوسط صادرات کشورهای آسیایی (به ترتیب) (هزار دلار)

رتبه	کشور	مقدار متوسط صادرات (هزار دلار)
۱	ترکیه	۱۸۹,۹۷۱
۲	روسیه	۱۱۹,۶۲۵
۳	عربستان	۲۲,۸۳۶
۴	عمان	۱۹,۰۳۱
۵	ایران	۹,۹۱۹
۶	بحرین	۸,۱۱۷
۷	پاکستان	۶,۹۵۶
۸	سوریه	۳,۴۰۶
۹	کویت	۱,۵۴۲
۱۰	قطر	۱,۲۸۲
۱۱	یمن	۱,۰۲۹
۱۲	آذربایجان	۹۴۷
۱۳	ارمنستان	~۱۰۰

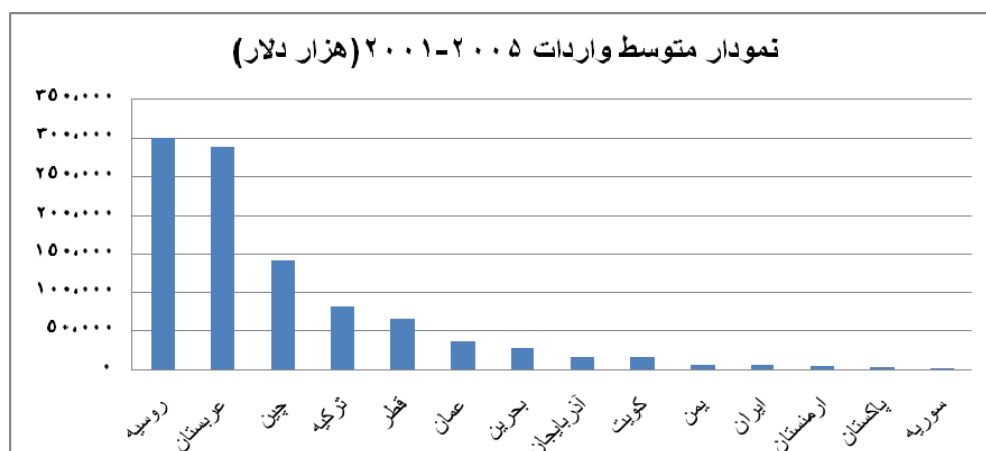

توزیع جغرافیایی صادرکنندگان مبلمان منطقه بر حسب شدت صادراتی نیز بر روی نقشه جغرافیایی مشخص شده است.

ب) واردات

ارقام جدول زیر واردات مبلمان طی دوره پنج ساله ۲۰۰۱-۲۰۰۵ را نشان می دهد که کشورهای روسیه ، عربستان ، چین ، ترکیه ، عمان ، بحرین و کویت و یمن در رتبه های بالاتری از جهت میزان واردات نسبت به متوسط واردات ایران طی دوره مذکور قرار دارند . ولی با توجه به آمار واقعی واردات در سالهای اخیر این رتبه نیز تغییر یافته و ایران نیز جز واردکنندگان اصلی پس از کشورهای روسیه ، عربستان و چین قرار گرفته است.

جدول شماره ۴- ارزش واردات طی سالهای ۲۰۰۱-۲۰۰۵ (هزار دلار)

۲۰۰۵-۲۰۰۱		سال					کشور
متوسط	مجموع	۲۰۰۵	۲۰۰۴	۲۰۰۳	۲۰۰۲	۲۰۰۱	
۸۲۷۰۳.۴	۴۱۳۵۱۷	۱۳۹۷۷۴	۱۰۰۱۸۰	۵۷۲۲۲	۵۴۲۱۱	۶۲۱۳۰	ترکیه
۴۳۵۴.۲	۲۱۷۷۱	۱۲۲۹۳	۵۵۴۲	۳۹۳۶	۰	۰	پاکستان
۲۸۷۷۱۸	۱۴۳۸۵۸۸	۳۷۱۴۶۴	۲۹۹۴۶۳	۲۷۴۲۶۰	۲۶۱۳۰۳	۲۳۲۰۹۸	عربستان سعودی
۶۶۲۸۶.۸	۳۳۱۴۳۴	۱۲۲۳۶۴	۴۶۴۳۳	۶۰۸۱۰	۵۱۱۰۱	۵۰۷۲۶	قطر
۵۶۱۸.۸	۲۸۰۹۴	۸۵۷۷	۷۲۳۴	۵۳۰۶	۳۶۳۹	۳۳۳۸	ارمنستان
۳۸۰۹۸.۸	۱۹۰۴۹۴	۴۲۸۲۱	۳۹۷۹۵	۳۶۰۲۴	۳۵۳۲۶	۳۶۵۲۸	عمان
۱۷۴۹۱	۸۷۴۵۵	۰	۰	۰	۰	۸۷۴۵۵	کویت
۲۹۳۱۰.۸	۱۴۶۵۵۴	۳۴۰۶۶	۳۸۴۱۲	۳۹۲۵۱	۳۴۸۲۵	۰	بحرین
۶۸۹۲.۴	۳۴۴۶۲	۱۹۳۴۰	۱۵۱۲۲	۰	۰	۰	یمن
۱۴۱۲۰.۱	۷۰۶۰۰۴	۲۰۱۸۲۲	۱۷۱۴۵۲	۱۵۰۰۵۸	۱۰۰۵۶۸	۸۲۱۰۴	چین
۱۷۹۱۹.۴	۸۹۵۹۷	۲۵۵۱۶	۲۴۷۳۰	۱۸۸۹۲	۱۰۹۳۵	۹۵۲۴	آذربایجان
۲۹۹۸۰.۵	۱۴۹۹۰۲۶	۴۴۰۳۹۷	۳۶۱۴۰۷	۲۷۹۷۴۷	۲۴۶۳۲۹	۱۷۱۱۴۶	روسیه
۳۳۷۰.۶	۱۶۸۵۳	۰	۲۸۵۱	۲۱۲۶	۱۱۸۷۶	۰	سوریه
۶۷۲۹	۳۳۶۴۵	۱۶۵۱۹	۱۱۸۸۷	۴۴۱۰	۷۲۳	۱۰۶	ایران

جدول شماره ۵- متوسط واردات کشورهای آسیایی (به ترتیب) (هزار دلار)

۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲
پاکستان	ارمنستان	ایران	یمن	کویت	آذربایجان	بحرین	عمان	قطر	ترکیه	چین	عربستان
۴,۳۵۴	۵,۶۱۹	۶,۷۹۲	۶,۸۹۲	۱۷,۴۹۱	۱۷,۹۱۹	۲۹,۳۱۱	۳۸,۰۹۹	۶۶,۲۸۷	۸۲,۷۰۳	۱۴۱,۲۰۱	۲۸۷,۷۱۸

توزیع جغرافیایی واردکنندگان مبلمان منطقه بر حسب حجم و شدت واردات نیز بر روی نقشه جغرافیایی مشخص شده است.

۸- جمع بندی تجارت بین المللی:

میزان تولید مبلمان در سطح بین المللی در سال ۲۰۰۸ قریب به ۳۵۰ میلیارد دلار بوده است که قریب به یک سوم آن در بین کشورها مبادله و دوسوم آن در درون کشورها مصرف شده است. در بین کشورهای جهان، آمریکا ضمن اینکه بالاترین تولیدات را در اختیار دارد، از سوی دیگر بزرگترین وارد کننده مبلمان در جهان می باشد. پس از آن نیز کشورهای آلمان، انگلستان، فرانسه و ژاپن در رتبه های بعدی واردکنندگان قرار دارند.

در بین صادرکنندگان مبلمان در دنیا، هر چند تا قبل از سال ۲۰۰۵ ایتالیا در راس صادرکنندگان مبلمان در جهان قرار داشت ولی از آن به بعد، چین گوی سبقت را از ایتالیا ربود و در راس صادرکنندگان مبلمان قرار گرفت پس از آن ایتالیا، آلمان، لهستان و کانادا قرار دارند.

در آسیا نیز، کشور چین همچنان دارای رتبه اول در زمینه تولید و عرضه مبلمان می باشد و میزان صادرات آن در سال ۲۰۰۶ به قریب ۱۶ میلیارد دلار رسید و بنظر می رسد این مقدار در سالهای ۲۰۰۷ و ۲۰۰۸ نیز همچنان افزایش یافته باشد. پس از چین، کشور مالزی است که میزان صادرات مبلمان آن در سال ۲۰۰۸ به ۲ میلیارد دلار رسیده است و پس از آن نیز کشورهای اندونزی، تایوان، تایلند و ترکیه قرار دارند.

در نهایت با بررسی نسبت واردات به صادرات کشورهای منطقه به این نتیجه می رسیم که علاوه بر کشورهای همسایه نظیر عراق و افغانستان، بر اساس آمار UNCTAD، فرصت های صادراتی مناسبی در کشورهای عربستان، قطر، آذربایجان، ارمنستان، کویت و امثالهم وجود دارد که خوسه مبلمان تهران میتواند جهت بهره برداری از این

فرصت ها و حضور بیشتر در این بازارها ، برنامه ریزی نموده و سهم خویش را از تجارت مبلمان در منطقه ارتقا داده و به جایگاه واقعی خود در این صنعت نائل شود.

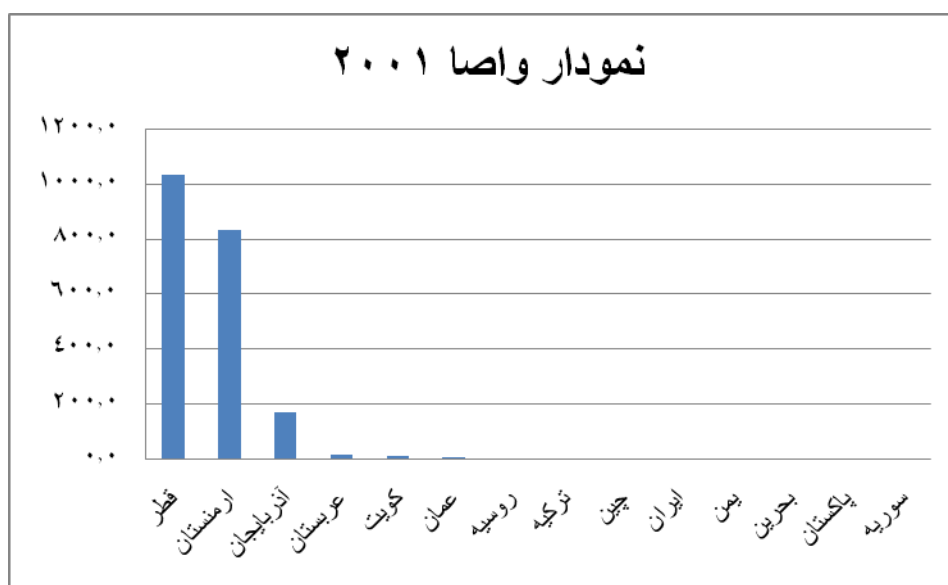
در جداول زیر از شاخص نسبت صادرات به واردات (واصا) استفاده شده و این شاخص برای کشورهای منتخب منطقه (آمار آنها در دسترس بوده است)، این شاخص محاسبه شد تا نشان دهنده کشورهای واردکننده مبلمان در منطقه باشد و تولید کنندگان داخلی بتوانند بعنوان فرصت از آن در برنامه ریزی های صادراتی مورد توجه قرار دهند.

جدول شماره ۶- رتبه بندی "واصا" در سال ۲۰۰۱ کشورهای آسیایی

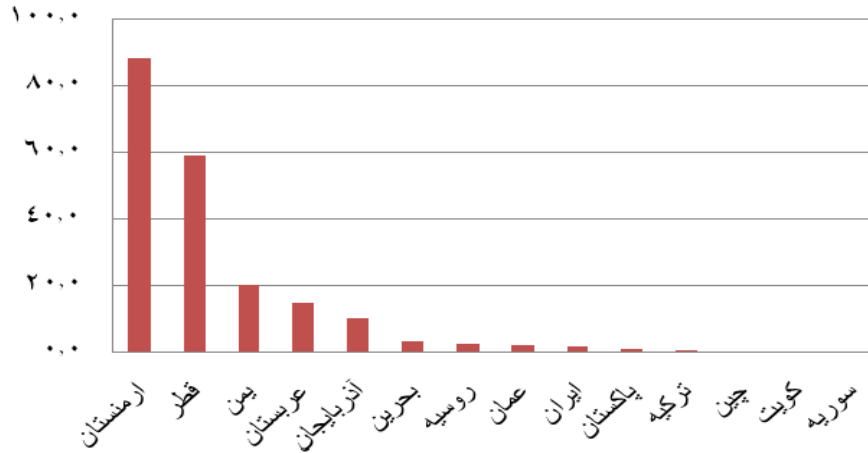
ایمن	ایران	چین	ترکیه	روسیه	عمان	کویت	عربستان	آذربایجان

جدول شماره ۷- رتبه بندی "واصا" در سال ۲۰۰۵ کشورهای آسیایی

چین	ترکیه	پاکستان	ایران	عمان	روسیه	بحرین	آذربایجان	عربستان	ن

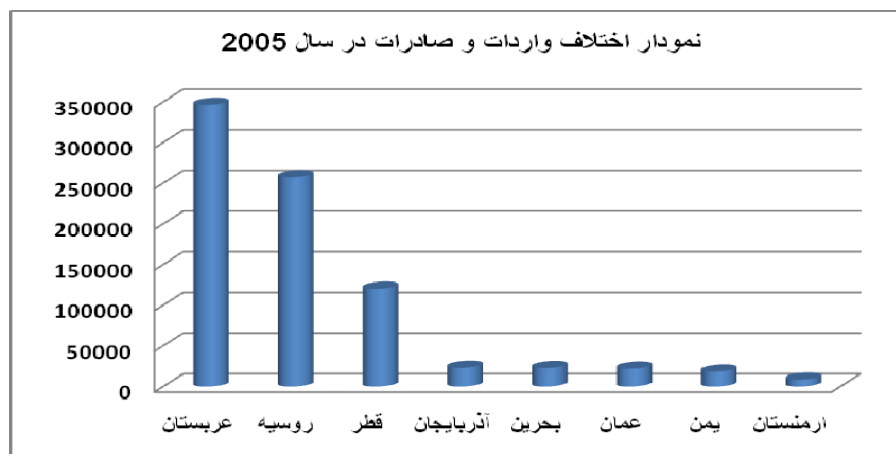
نمودار واصا ۲۰۰۵

جدول شماره ۸- واصا کشورهای منطقه طی سالهای ۲۰۰۱-۲۰۰۵

سال					کشور
					ترکیه
					پاکستان
					عربستان
					قطر
					ارمنستان
					عمان
					کویت
					بحرین
					یمن
					ایران
					چین
					آذربایجان
					روسیه
					سوریه

با توجه به آمار وادات کشورهای منطقه ، کشور عربستان با نزدیک به ۳۵۰ میلیون دلار ، روسیه با ۲۵۰ میلیون دلار و قطر با ۱۲۰ میلیون دلار زمینه های صادراتی ، فرصتهای مناسبی برای عرضه محصولات خوشه می باشند.

۹- مطالعه روندمبلمان در سطح ملی

بررسی صنعت مبلمان دردهه های گذشته حاکی از آن است که دست اندرکاران این صنعت تا اوایل دهه ۴۰ خورشیدی همانند سایر بخشهای تولیدی در قالب واحدهای صنفی و به صورت سنتی به فعالیتهای تولیدی خویش ادامه می دادند و پس از آن تحت تاثیر سیاستهای حکومتی ، از جمله برنامه اصلاحات اقتصادی که در سال ۱۳۴۲ آغاز گردید ، در این صنعت نیز همانند سایر صنایع در کشور ، شرکتهای تولیدی شروع به فعالیت نمودند که از جمله آن شرکت "مبلیران" بوده است ، که پا به عرصه تولید انبوه مبلمان در کشور گذاشت و در کنار آن نیز واحدهای صنفی تولیدی در شهرهای بزرگ از جمله تهران ، شروع به فعالیت نمودند و این واحدها عمدتاً در مرکز شهر تهران و در منطقه حسن آباد و خیابانهای حافظ و استانبول فعالیت می نمودند.

با وقوع انقلاب اسلامی و تغییر الگوی زندگی در سطح جامعه و نیز وقوع جنگ تحمیلی بازار مبلمان بخصوص مبلمان خانگی به حاشیه رفت و این صنعت تا انتهای جنگ تحمیلی با رکود همراه شد. از اوایل دهه ۷۰ و تغییر الگوی زندگی و مصرف در جامعه تقاضا برای محصولات تولیدی این صنعت روبهزونی گذاشت و شرایط جدید سبب گردید تا مرحله ای تازه از سرمایه گذار یها و فعالیتهای تولیدی در این صنعت رونق یافته و کارگاه های تولیدی یکی پس از دیگری ، در شهرهای بزرگ شروع به فعالیت نمایند. در حال حاضر علاوه بر تهران که بعنوان بزرگترین قطب تولید مبلمان در کشور می باشد ، در شهرهای دیگری نظیر مشهد ، تبریز ، تویسرکان ، ملایر و دیگر شهرهای کشور نیز صنعت

مبلمان دارای رشد قابل توجهی شده است. این حقایق بیانگر اقبال جامعه نسبت به این محصول می باشد و نوید بخش آینده ای روشن برای آن خواهد بود.

برای محاسبه میزان مصرف مبلمان در کشور، هیچگونه آمار مستندی در مراکز اطلاعاتی موجود نیست. تنها آمار قابل اتکا مربوط به هزینه خانوار در بخش خانوار شهری و روستایی است که از مرکز آمار ایران استخراج شده است. براساس این آمار؛ سهم هزینه خانوار شهری و روستایی در خرید مبلمان و لوازم خانگی بعنوان مبنای آماری منظور شد که طی آن، مصرف این اقلام در سبد هزینه خانوار شهری و روستایی را طی دوره هفت ساله ۱۳۸۶-۱۳۸۰ مورد بررسی و تحلیل قرار گرفت.

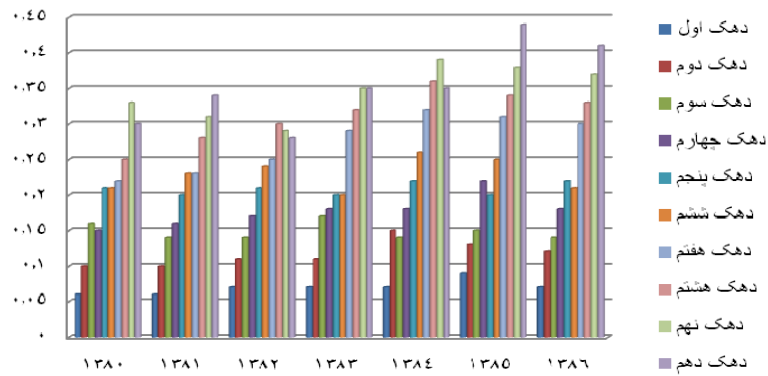
در بررسی هزینه خانوار در آمارهای موجود در سالنامه آماری کشور، بخشی بعنوان هزینه "مبلمان، اثاث ثابت، فرش و کفپوش و تعمیرات آنها" درج گردیده است. که این هزینه ها دربرگیرنده هزینه های فرش، کفپوش (نظیر موکت و امثالهم) و مبلمان منزل و تعمیرات آنها می باشد. با توجه به اینکه این هزینه، علاوه بر مبلمان، هزینه فرش و کفپوشهای مرتبط نظیر موکت، گلیم، نمد و امثالهم را نیز شامل می شود. برای برآورد هزینه مبلمان اقدام به نمونه گیری آماری در مناطق مختلف شهری و روستایی شد که طبق برآوردهای انجام شده ۳۰ درصد هزینه مذکور بعنوان هزینه مبلمان در مناطق شهری و ۱۰ درصد در مناطق روستایی را بعنوان هزینه مبلمان منظور و بر مبنای آن برآوردهای زیر انجام شده است که به تفکیک دهکهای دهگانه، طبق اطلاعات مرکز آمار ایران آورده شده است.

براساس نسبت های استخراج شده از این هزینه ها، هرچند در دهک های پایین جامعه (دهکهای اول تا پنجم) تغییرات چندان محسوس و قابل توجهی در افزایش مصرف مبلمان مشاهده نمی شود، ولی از دهک های هفتم تا دهم این رشد قابل توجه می باشد، بطوریکه در دهک ۱ دهم نسبت رشد طی ۷ سال مورد بررسی ۳۶/۶ درصد را نشان میدهد که رشد بیش از ۵ درصد در سال را نشان میدهد و فرصت مناسبی است که تولیدکنندگان این گروه از محصولات می توانند با برنامه ریزی مناسب از آن بنحو مناسبی بهره برداری نمایند.

جدول شماره ۹- کل مبلمان به هزینه کل خانوار (خوراکی+غیر خوراکی)

دهک سوم	دهک دوم	دهک سوم	دهک چهارم	دهک پنجم	دهک ششم	دهک هفتم	دهک هشتم	دهک نهم

نمودار دهک کل مبلمان به هزینه کل خانوار

۱۰- بررسی وضعیت واردات مبلمان و چوب در سطح کشور

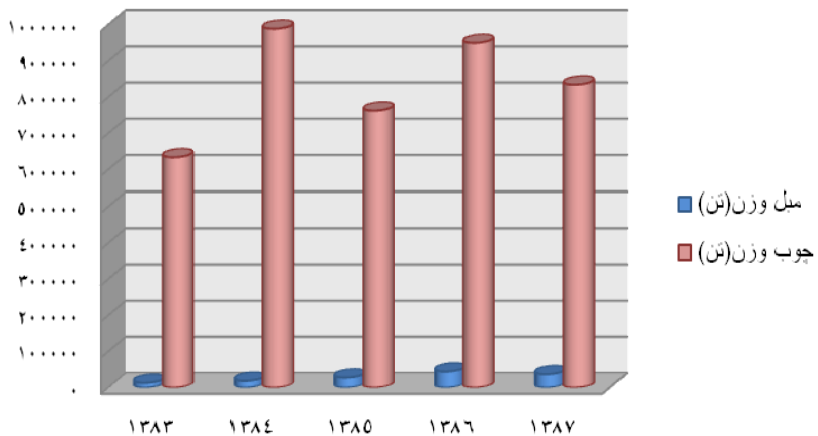
در زمینه عرضه داخلی مبلمان در کشور نیز آمار مستندی وجود ندارد و در اینجا تنها می توان به عرضه خارجی یا واردات این محصول طی سالهای گذشته اکتفا نمود. بر اساس اطلاعات دریافتی از گمرک جمهوری اسلامی، میزان واردات مبلمان از سال ۱۳۸۳ تا ۱۳۸۷ روند صعودی داشته است، بطوریکه از ۱۳/۸ میلیون دلار در سال ۸۳، به بیش از ۷۰ میلیون دلار در یازده ماهه سال ۱۳۸۷ افزایش یافت که رشد بیش از ۴۰۰ درصدی را طی پنج سال گذشته نشان میدهد. این امر از سویی وجود تقاضای مناسب محصول در بازار داخلی است و از سوی دیگر، بیانگر ضعف تولید کنندگان داخلی در تامین این نیاز و واگذاری آن به تولید کنندگان خارجی می باشد. چوب نیز بعنوان یکی از مهمترین مواد اولیه مصرفی در صنعت مبلمان می باشد که طی پنج سال گذشته بطور متوسط هر سال بیش از ۸۰۰ تن واردات داشته است. جزئیات واردات مبل و چوب طی پنج سال گذشته در جدول زیر آورده شده است:

جدول شماره ۱۰- آمار واردات چوب و مبلمان از سال ۸۳ تا ۸۷

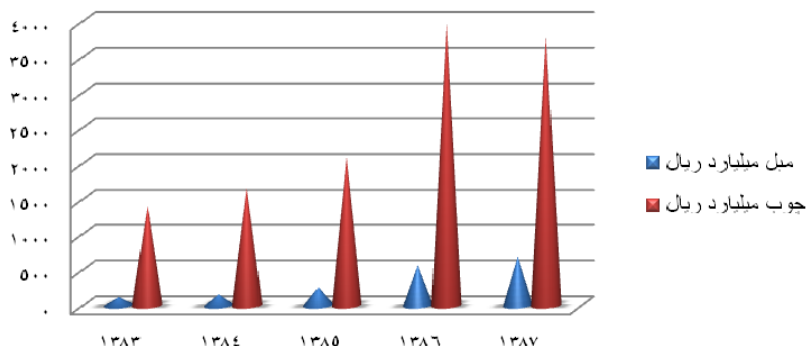
محصول	ارزش	وزن (تن)	میلیارد ریال	هزار دلار

📄📁🕒📊	📄📁🕒📊	📄📁🕒📊	🕒📄📁📊	وزن (تن)	چوب
📄📁📊	📄📁📊	📄🕒🕒	📄📄📄	میلیارد ریال	
📄📄📊📁📄	📄📄📊📁🕒📄	📄📄📄🕒📄	📄🕒📄📄📄	هزار دلار	

نمودار واردات وزن مبیل و چوب طی سالهای ۸۷-۸۳ (تن)

نمودار واردات ارزش مبیل و چوب طی سالهای ۸۷-۸۳ (میلیارد ریال)

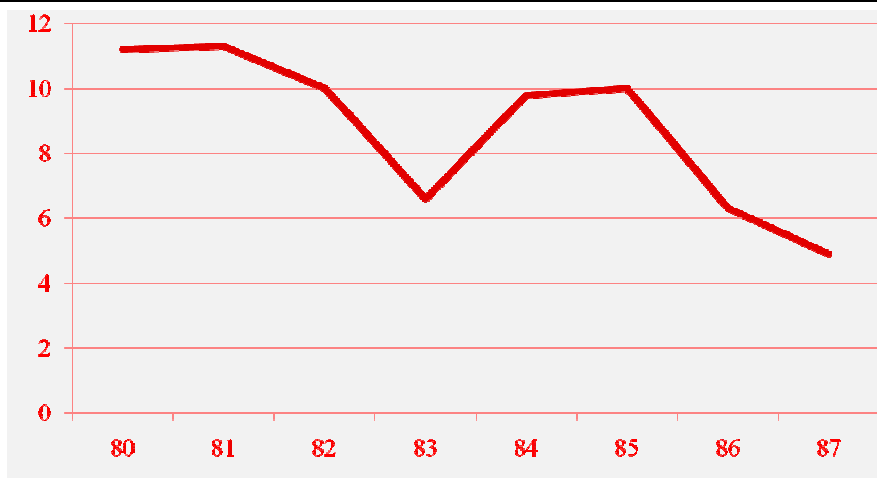

میزان واردات و صادرات مبلمان طی سالهای ۸۰ تا ۱۱ ماه سال ۸۷ به ترتیب زیر بوده است و درسالهای اخیر صادرات باروند کاهشی روبرو بوده است ولی میزان واردات به شدت رو به افزایش یافته است ، بطوریکه طی ۸ سال نسبت واردات به صادرات (واصا) بیش از هزار برابر شد که این روند بسیار نگران کننده و نشاندهنده ضعف ساختاری موجود در این صنعت و هجوم کشورهای خارجی برای حضور در این بازار می باشد.

سال	۸۰	۸۱	۸۲	۸۳	۸۴	۸۵	۸۶	۸۷
صادرات	11.2	11.3	10	6.6	9.8	6.3	4.9	4.2
واردات	0.18	1.4	6.8	13.8	17.2	27.2	60.6	71.2
درصد و اصا	1.6	12.3	68	209.1	175.5	431.7	1236.9	1695.2

جدول شماره ۱۱- روند واردات و صادرات مبلمان طی ۸ سال اخیر

واردات مبلمان در طی سالهای ۱۳۸۰ تا ۱۱ ماهه ۸۷ که از کشورهای ترکیه ، چین ، امارات ، ژاپن و آلمان بوده است .مبادی صادراتی به کشورهای عراق ، تاجیکستان ، آذربایجان و ترکمنستان و.... بوده است.

نمودار ۱۸- آمار صادرات مبلمان از سال ۸۰ تا ۸۷

۱۱- مطالعه روند صنعت مبلمان در تهران :

تهران بعنوان بزرگترین مرکز اقتصادی - تجاری کشور ، علاوه بر بازار بزرگ مصرف ، دارای توانمندی مناسبی در زمینه تولید و عرضه مبلمان در کشور می باشد .بازار مبلمان تهران یکی از بزرگترین بازارهای مبلمان در سطح کشور می باشد که طبق آمار ها قریب به ۳۰ درصد بازار مبلمان کشور را در دست دارد. در حال حاضر ، تولیدکنندگان مبلمان در تهران ، علاوه بر تامین نیاز بازار بزرگ تهران به سایر بازارهای کشور نیز مبلمان عرضه می نمایند .

جدول شماره ۱۲- هزینه خانوار برای مبلمان طی سالهای ۸۶-۷۵ (میلیارد ریال)							
سال	۱۳۷۵	۱۳۸۰	۱۳۸۲	۱۳۸۳	۱۳۸۴	۱۳۸۵	۱۳۸۶
هزینه خانوار تهرانی برای مبلمان	۹۹	۲۷۰	۴۵۲	۸۱۵	۸۸۷	۱۱۸۹	۱۳۲۹
هزینه خانوار کل کشور برای مبلمان	۵۰۵	۱۳۱۳	۲۱۶۱	۳۳۹۷	۴۱۸۹	۵۵۷۷	۶۲۳۵

بر اساس جدول فوق ، هزینه خانوار طی ۱۲ سال (یعنی از سال ۱۳۷۵ الی ۱۳۸۶) در کل کشور بیش از ۱۲ برابر افزایش یافت در حالیکه این افزایش در دوره مذکور برای شهر تهران بیش از ۱۳ برابر رشد را نشان میدهد و اگر

دوره ۷ ساله (۱۳۸۰ الی ۱۳۸۶) را مد نظر قرار دهیم، هزینه مبلمان در شهر تهران ۴/۹ برابر رشد داشته است، اگر بخشی از آن را مربوط به تورم بدانیم و متوسط نرخ تورم سالیانه را در دوره هفت ساله فوق بیست درصد فرض کنیم، علیرغم آن، متوسط افزایش مصرف سالیانه قریب به ۱۹ درصد در سال خواهد بود. این روند نشان دهنده فرصتی است که برای صنعتگران و دست اندر کاران این بخش از اقتصاد وجود دارد که باید بنحو شایسته ای بهره برداری شود.

شهر تهران به عنوان پایتخت کشور آینه ای از وضعیت کشور در زمینه های مختلف از جمله پیشرفتهای صنعتی است. لذا تاریخچه توسعه مبلمان در تهران تابعی از توسعه شهرنشینی در کشور و رشد جمعیت شهرنشینی است که از اوایل دهه ۳۰ در تهران شروع شد. هر چند در این سالها معدود فعالانی در زمینه تولید مبلمان فعالیت می نمودند که ابتدا فعالیتهای خود را در منطقه حسن آباد تهران شروع و پس از آن در سایر مناطق از جمله منطقه پل چوبی رونق یافت. از دهه ۵۰ به بعد منطقه یافت آباد و از دهه ۶۰ به بعد نیز مناطق دلاوران و سایر مناطق در این زمینه شروع به فعالیت نمودند. با توجه به اینکه حوزه جغرافیایی خوشه مبلمان تهران بسیار گسترده می باشد، لذا ارایه تاریخچه به وضعیت هر یک از مناطق جغرافیایی تهران معطوف خواهد شد و با توجه به اینکه تهران طی چهار دهه اخیر با رشد ناگهانی روبرو بوده است، تاریخچه دقیقی از چگونگی شکل گیری خوشه مبلمان و سیر تحول و تطور آن در دست نیست ولی واقعیتهای موجود بیانگر رشد قابل توجه این صنعت در تهران بعنوان مرکز کشور دارد که همواره تصویرگر رشد در سطح کشور می باشد. خوشه مبلمان تهران طیف وسیعی از تولید کنندگان بزرگ، متوسط و کوچک را در خود جای داده است، بطوریکه از کارگاههای کوچک تک نفره تا کارخانه های بزرگ در آن قرار دارند و به تناسب به تولید و عرضه این محصول مشغول می باشند.

از نقطه نظر جغرافیایی نیز صنعت مبلمان تهران به گستردگی شهر تهران می باشد بطوریکه کارگاه های تولید آن از شمالشرقی شهر، یعنی مناطق سیاه سنگ و خرمدشت گرفته تا مناطق جنوب غربی آن یعنی مناطق چهار دانگه و فیروز بهرام، و از شرق نیز از شهرک خاوران تا شهریار و ماهدشت گسترده می باشند.

سازمان صنایع کوچک و شرکت شهرکهای صنعتی ایران بعنوان سیاستگذار توسعه صنایع کوچک، توسعه صنعت مبلمان در قالب خوشه های صنعتی را در برنامه های توسعه ای خود قرار داده است و شرکت شهرکهای صنعتی استان تهران با حمایت های فنی و مالی، برنامه توسعه این صنعت در شهر تهران را آغاز نموده است. امید است صنعتگران این بخش از طریق ارتباط مناسب با دست اندرکاران توسعه خوشه مبلمان تهران، بتوانند برنامه های توسعه ای را با همکاری و هماهنگی هم به پیش برده و موجبات توسعه پایدار صنعت مبلمان در تهران و سایر نقاط ایران را فراهم سازند.

فهرست مراجع و ماخذ

۱. سالنامه آماری مرکز آمار ایران از سال ۱۳۸۶-۱۳۸۰
۲. آمار واردات و صادرات مبلمان ارائه شده توسط کنفرانس توسعه و تجارت ملل متحد (UNCTAD)
۳. بررسی مقالات و سایتهای مرتبط با موضوع

بهمن ۱۳۸۸

بررسی تحلیلی تجارت جهانی مبلمان و
ارزیابی جایگاه ایران

۴. مطالعات میدانی تیم مطالعاتی